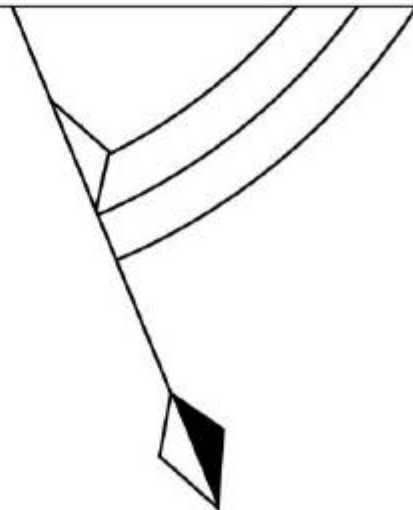

ZAOV-overleg nader bepaald

Uitgangspunten en afspraken met
betrekking tot het Overleg Zeeuwse
Ambtenaren Veiligheid (ZAOV-
overleg)

Bestuur & Management Consultants
december 2005
C.M. van der Lijcke
Coordinator Veiligheid gemeenten Zeeland

INHOUD

HOOFDSTUK 1	INLEIDING	3
HOOFDSTUK 2	HET WERK VAN DE AOV'ER	4
HOOFDSTUK 3	NATIONALE EN REGIONALE ONTWIKKELINGEN	5
HOOFDSTUK 4	OMGEVING WAARBINNEN HET ZAOV WERKT	7
HOOFDSTUK 5	DOELSTELLING EN SAMENSTELLING OVERLEG	9
HOOFDSTUK 6	TAAKVERDELINGEN EN WERKGROEPEN	10
HOOFDSTUK 7	ACTIVITEITEN/ACTIEPUNTEN VOOR HET JAAR 2006	11
HOOFDSTUK 8	TIJDSPAD	12

Hoofdstuk 1

Inleiding

Overleggen om te overleggen..... een situatie waar niemand op zit te wachten. Toch komt dit in ‘vergaderland Nederland’ vaak voor. Iedere kans wordt aangegrepen om in een overleg ‘iets’ bespreekbaar te maken, de agenda wordt gevuld, vervolgens is er te weinig tijd en heeft men bij het verlaten van de vergadering de gedachte: ‘Wat is er nu exact besproken?’.

Uiteraard is het bovenstaande een situatie die niet geldt voor het AOV¹-overleg in Zeeland. Het gaat over anderen, maar wij kunnen er wel van leren.

Het Zeeuwse AOV-overleg is een overleg dat zich kenmerkt door collegiale uitwisseling, het verdelen van taken en opdrachten, informatie-uitwisseling, elkaar leren kennen en even steun bij elkaar zoeken. In de hectiek van de hedendaagse rampenbestrijding en crisisbeheersing komt er veel op de AOV’er af. Niet alleen in de zogenaamde ‘warme fase’ (tijdens een ramp of incident) moet er vaak veel in een korte tijd gebeuren. Ook in de ‘koude fase’ kenmerkt het werk van de AOV’er zich vaak als snel en ad-hoc zaken moeten regelen. Terwijl vaak bekend is dat deze zaken eraan komen of dat ze om aandacht vragen. Toch gebeurt het elke keer weer.

Om enige rust te creëren in de ‘koude fase’ is het noodzakelijk dat het voor de ZAOV’er inzichtelijk wordt wat van hem/haar verwacht wordt in regionaal verband en volgens welk tijdsplan dit dient te gebeuren. Hierbij dient tevens inzichtelijk gemaakt te worden waar de prioriteiten liggen.

Om te komen tot een aantal afspraken/uitgangspunten, is deze notitie geschreven. De notitie is in samenspraak met de AOV’ers opgesteld. Opmerkingen vanuit de diverse gemeenten zijn verwerkt. De notitie is besproken in de Kring van Zeeuwse gemeentesecretarissen en daar akkoord bevonden.

Het is niet eenvoudig om in een hectische wereld rust te creëren. Maar als wij het zelf niet doen, zal er geen ander zijn die het voor ons regelt.

Laat het motto zijn: Eenvoud als strategie!

---

¹ AOV staat voor Ambtenaar Openbare Veiligheid

Hoofdstuk 2

Het werk van de AOV'er

Een AOV'er wordt in zijn/haar werk geconfronteerd met zaken op lokaal, regionaal en (inter)nationaal niveau. Drie niveaus die ieder zijn eigen dynamiek kent. Nationaal worden zaken wettelijk opgelegd, regionaal moeten er dingen geregeld worden en lokaal wil de politiek een 'eigen' veilige leefomgeving. Dit maakt het voor een AOV'er niet eenvoudig. Hij/zij moet vaak switchen en het werk wordt daardoor wel eens teveel. De kwaliteit komt onder druk te staan door de snelheid waarmee zaken gerealiseerd moeten worden.

Door met elkaar zaken te delen en ook te verdelen, kan er verlichting in het werk worden aangebracht. Beter goed gejat dan slecht verzonnen en waarom zou je dingen dubbel doen. Het delen en verdelen gebeurt onder andere in het ZAOV-overleg, het zogeheten Overleg van Zeeuwse ambtenaren openbare orde en veiligheid. Echter, van een duidelijke structuur en inhoud van dit overleg is op dit moment geen sprake. Het komt te vaak voor dat zaken op ad-hoc-basis worden besproken en het is soms onduidelijk wie waar over gaat, wie wat doet, wanneer het klaar moet zijn en hoe het gerealiseerd gaat worden.

Om te proberen structuur in de vergadering en daarmee in het werk aan te brengen, zal er een aantal zaken afgesproken moeten worden en zal deze naar de omgeving van het ZAOV-overleg (onder andere Veiligheidscollege en gemeentesecretarissen) gecommuniceerd moeten worden. Nadat de afspraken en uitgangspunten zijn vastgesteld, zal er een plan van aanpak worden opgesteld.

Na deze eerste notitie zal er door een werkgroep vanuit de Kring van gemeentesecretarissen en het ZAOV-overleg een visiedocument gemaakt worden, waarin beschreven zal worden op welke wijze de gemeenten zich willen positioneren in de Veiligheidsregio.

Hoofdstuk 3

Nationale en regionale ontwikkelingen

Het werk van een AOV-er wordt bepaald door (inter)nationale, regionale en plaatselijke ontwikkelingen en gebeurtenissen. Voor een groot deel is vooraf bekend wat er moet gebeuren. Uiteraard kunnen er zich plotseling situaties voordoen die direct actie vragen. Voor de komende twee jaar kunnen de volgende algemene ontwikkelingen of zaken genoemd worden, die in de crisisbeheersing en rampenbestrijding aandacht vragen.

Nationaal

Veiligheid als prioriteit

Veiligheid staat op dit moment in de belangstelling. Deze belangstelling wordt veroorzaakt door diverse gebeurtenissen in ons land, maar ook ver daarbuiten. Als er een overstroming is in het buitenland, dan worden de plannen in ons eigen land weer eens goed onder de loep genomen. Vindt er een terroristische aanslag plaats in een Europees land, dan beseffen wij dat het wel heel dichtbij komt. Allemaal gebeurtenissen die actie vragen van de overheid en in het bijzonder van gemeenten. Zij vormen het eerste loket van de overheid. Dit zal de komende jaren de nodige aandacht vragen van de AOV'ers. De politiek zal erom vragen en de burgemeester zal goed voorbereid willen zijn.

Daarnaast vraagt samenwerking met andere landen de aandacht.

Vorming Veiligheidsregio

De vorming van de Veiligheidsregio vraagt voor de gemeenten de komende jaren de nodige actie. Er is niet alleen sprake van een 'samenvoeging' van verschillende diensten, maar er wordt ook duidelijk een kwaliteitsslag gevraagd. Er dient een multidisciplinair beleidsplan rampen- en crisisbeheersing te komen en dit dient een verbreding te zijn van het huidige regionale beheersplan rampenbestrijding. Daarnaast zal het beheer van de gemeenschappelijke meldkamer en het beheer en beleid van de regionale brandweer en GHOR de nodige aandacht vragen. Allemaal vraagstukken waarbij een duidelijke mening en advisering van de gemeenten wordt gevraagd.

Regionaal

Ontwikkelen deskundigenpools

De overeenkomst voor de voorbereiding, het beheer en de uitvoering van de gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen in Zeeland is getekend. Hiermee is geregeld dat er deskundigenpools (per gemeentelijk deelproces) gevormd gaan worden, die onder coördinatie van een gemeentesecretaris gaan werken. De inhoud dient de komende jaren vorm te krijgen.

Iedere pool dient zich te vormen, maar ook de kwalitatieve inhoud te krijgen dat er sprake is van professionele teams van gemeentelijke medewerkers die in een voorbereidende fase met elkaar zaken voorbereiden en ten tijde van een ramp of crisis in heel Zeeland hun bijstand kunnen verlenen. Binnen Zeeland zijn er al goede ervaringen opgedaan met het buddygemeenten die elkaar ten tijde van een ramp ondersteunen.

Uitwerking regionaal beheersplan rampenbestrijding

Ook dit is nog papier. Dit dient nader uitgewerkt te worden en de inhoud te krijgen die het verdient. Multidisciplinair zullen zaken opgepakt moeten worden. En dit dient niet alleen te leiden tot papier, maar dient ook in de genen te gaan zitten van de betrokkenen. Niet alleen de structuur, maar ook de cultuur dient aandacht te krijgen. Opleiden en oefenen is hierbij van groot belang.

Hoofdstuk 4

Omgeving waarbinnen het ZAOV werkt

Het ZAOV-overleg staat als overlegorgaan niet op zichzelf. Het overleg heeft verbanden met andere overlegvormen. De meest directe zijn het Veiligheidscollege (vanaf 1 januari 2006 het Veiligheidsbestuur), de Veiligheidsdirectie en de Kring van Zeeuwse gemeentesecretarissen.

Taken en verantwoordelijkheid ten opzichte van het Veiligheidsbestuur

Na het vaststellen van de gemeenschappelijke regeling Zeeuwse Veiligheidsregio is er in Zeeland sprake van een openbaar lichaam. Dit openbaar lichaam heeft een Algemeen Bestuur (AB), bestaande uit 13 burgemeesters, zijnde het Veiligheidsbestuur en een Dagelijks Bestuur (DB). De belangrijkste beslissingen worden genomen door het Veiligheidsbestuur (AB). Besluiten die door het Veiligheidsbestuur genomen worden, betreffen alleen strategische en beleidsmatige zaken (zowel mono- als multidisciplinair). De agendavoorbereiding van de vergadering gebeurt in de Veiligheidsdirectie, waarbij iedere kolom (brandweer/rood, GHOR/wit, politie/blauw en gemeenten/oranje) voor de noodzakelijke voorbereiding zorgdraagt in de eigen organisatie. Voor de oranje kolom geldt dat de voorbereiding in dertien gemeenten dient plaats te vinden (iedere AOV'er adviseert zijn/haar eigen gemeente!) en dat naar gezamenlijkheid (waar mogelijk) wordt gezocht in het ZAOV-overleg (zie taakverdeling en werkgroepen). De burgemeester van een gemeente is gehouden te stemmen in overeenstemming met het besluit van het college van Burgemeester en Wethouders. Het is zelfs mogelijk dat er zich situaties voordoen dat het college eerst de mening van de raad of commissie wil horen. Na besluitvorming door het Veiligheidsbestuur is de Veiligheidsdirectie belast met de uitvoering van de besluiten.

Taken en verantwoordelijkheden ten opzichte van Veiligheidsdirectie

In de Veiligheidsdirectie is zowel rood, wit, blauw als oranje vertegenwoordigd. De Veiligheidsdirectie is belast met de voorbereiding van de onderwerpen die in het Veiligheidsbestuur aan de orde komen (zie ook taken en verantwoordelijkheden ten opzichte van Veiligheidsbestuur) en daarnaast met de uitvoering van de besluiten die door het AB en DB zijn genomen. De lijnen die vervolgens naar de verschillende kolommen lopen, zijn verschillend. De rode en witte kolom staan onder de directe leiding van de directeur Veiligheidsregio. De blauwe kolom valt niet onder de leiding van de Veiligheidsregio, maar kent binnen de eigen organisatie (kolom) wel beslissingsbevoegdheid. Voor de oranje kolom geldt zowel geen hiërarchische lijn als beslissingsbevoegdheid. Dit heeft gevolgen voor de voorbereiding van onderwerpen voor het Veiligheidsbestuur en vervolgens de uitvoering van de besluiten. Waar mogelijk, zoeken de AOV'ers naar gezamenlijkheid, maar zij blijven een eigen verantwoordelijkheid behouden naar hun gemeente. Een AOV'er is in dienst van zijn/haar gemeente en werkt daar ook voor.

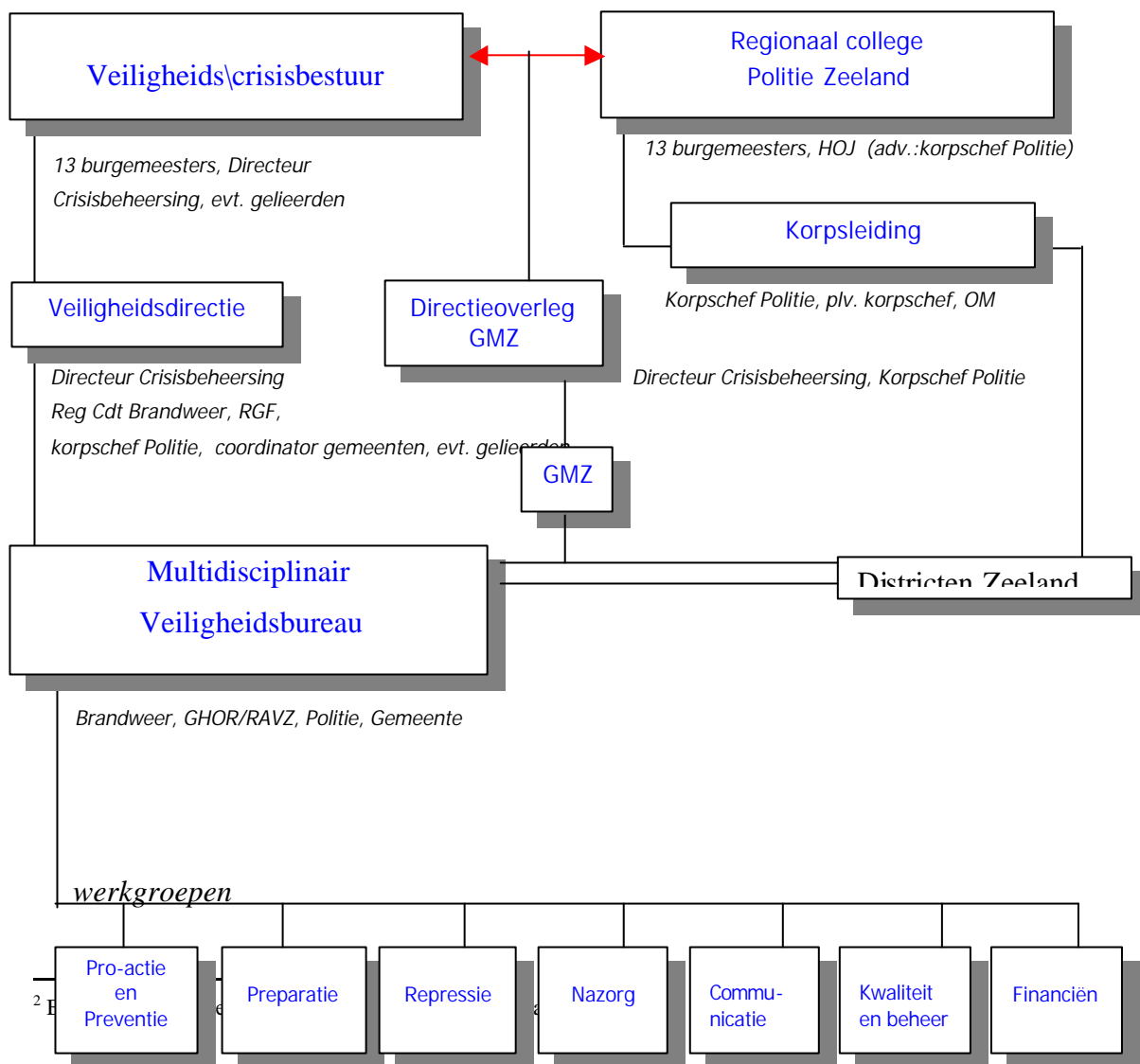
Naast deze lijnen is het mogelijk dat een minister rechtstreeks contact heeft met een betreffende burgemeester (bijvoorbeeld Havenbeveiligingswet). Onduidelijk is nog welke rol de Veiligheidsregio hier in gaat hebben.

Taken en verantwoordelijkheden ten opzichte van de Kring van Zeeuwse gemeentesecretarissen (hierna te noemen Kring)

De Kring en het ZAOV-overleg hebben in principe geen verbintenis. Door de Kring is wel besloten om tot een taakverdeling te komen waar het gaat om deelprocesplannen in de rampenbestrijding (zie ook werkgroepen). Een soortgelijke verdeling gaat ook plaatsvinden voor het regionale beheersplan rampenbestrijding. Tijdens de Kringbijeenkomsten wordt het onderwerp Veiligheid geagendeerd en zonedig vindt er overleg plaats. Dit betreffen in principe alleen monodisciplinaire onderwerpen. Terugkoppeling van de Kringbijeenkomsten naar het ZAOV-overleg en vice versa vindt plaats via de Coördinator Veiligheid gemeenten Zeeland. Deze liaisonconstructie dient ervoor zorg te dragen dat de communicatie en inhoudelijke afstemming over zaken die rampenbestrijding en crisisbeheersing betreffen, gestroomlijnd zullen gaan verlopen.

Structuur bezien vanuit het regionaal beheersplan rampenbestrijding (RBR)

In het regionaal beheersplan rampenbestrijding is voor een structuur gekozen die er als volgt uitziet²:

Hoofdstuk 5

Doelstelling en samenstelling overleg

Het ZAOV-overleg is ontstaan uit de behoefte van medewerkers die zich met het onderwerp rampenbestrijding bezighielden en met elkaar zaken wilden afstemmen om eventueel tot een gezamenlijke aanpak te komen. De samenstelling heeft in de loop van de jaren gevarieerd. Als het noodzakelijk werd geacht, werden er anderen bijgehaald.

De doelstelling is in de loop van de jaren niet echt gedefinieerd. De AOV'ers zijn aan de slag gegaan en hun overleg heeft de vorm gekregen zoals het nu is. Nu is het moment daar om met de vorming van de Veiligheidsregio helderheid te creëren. Dit betekent niet alleen duidelijkheid voor de AOV'er zelf, maar ook helderheid voor de omgeving. Wat doet het overleg en waar leidt het toe.

Doelstelling ZAOV-overleg:

*Afstemming en samenwerking tussen gemeenten op het gebied van **rampenbestrijding en crisisbeheersing met als resultaat:***

1. Efficiënter werken door taken te verdelen met betrekking tot nationale en regionale (intergemeentelijke) actiepunten.
2. Waar mogelijk en gewenst een uniforme aanpak van de Zeeuwse gemeenten bewerkstellingen.

Samenstelling ZAOV-overleg

Gekozen wordt voor alleen de AOV'ers van de dertien gemeenten met als voorzitter de coördinator Veiligheid gemeenten Zeeland. Naast deze deelnemers worden er geen partners toegevoegd. Als er andere veiligheidsonderwerpen zijn (niet zijnde rampenbestrijding en crisisbeheersing), dan dient hiervoor een aparte bijeenkomst georganiseerd te worden. Door te kiezen voor deze samenstelling, is het wel van belang dat er nagedacht wordt hoe de relatie met de andere partners (onder andere Provincie) blijft bestaan.

Inhoud overleg

Het overleg betreft alleen onderwerpen die betrekking hebben op rampenbestrijding en crisisbeheersing. Andere veiligheidsvraagstukken die ook binnen de gemeente spelen, worden (voorlopig) niet geagendeerd voor het ZAOV-overleg (bijvoorbeeld integrale veiligheid). Dit om helderheid te behouden over de inhoud. Binnen sommige gemeenten zijn er meerdere ambtenaren die zich met veiligheid bezighouden. De agenda is bepalend wie op het ZAOV-overleg wordt verwacht.

Hoofdstuk 6

Taakverdelingen en werkgroepen

Huidige stand van zaken

Op grond van een overeenkomst³ en onder verantwoordelijkheid van een gemeentesecretaris zal voor ieder gemeentelijk rampbestrijdingsproces een pool worden samengesteld (deskundigenpool). Deze poolvorming moet leiden tot afstemming van de gemeentelijke deelprocessen, het regelen van de algemene aspecten van de deskundigenpools en het opstellen van een opleiding- en oefenplan voor de betreffende pool⁴. Dit dient uiteindelijk te leiden tot kwaliteitsverbetering van de rampenplannen. Daarnaast zijn de pools bedoeld om bij een ramp of calamiteit bijstand te kunnen verlenen. Er zijn reeds positieve ervaringen opgedaan met buddyschap. Ook hier geldt dat kwaliteit voorop dient te staan.

Naast deze pools zijn er twee werkgroepen actief: Opleiden & Oefenen (monodisciplinair) en Planvorming. De werkgroep Opleiden & Oefenen is een werkgroep vanuit het ZAOV. De werkgroep Planvorming is een multidisciplinaire werkgroep.

Toekomst

Vanaf 1 januari 2006 zal er sprake zijn van zeven werkgroepen die vanuit het RBR gaan werken (zie omgeving waarbinnen het ZAOV werkt). De werkgroepen-RBR zullen een multidisciplinair karakter hebben, maar de verbinding met de deskundigenpools dient helder te zijn, zodat zaken niet dubbel worden gedaan! In ieder geval verdient het aanbeveling om de deskundigenpools Communicatie en Nazorg aansluiting te laten hebben met de gelijknamige werkgroepen die gevormd gaan worden vanuit de RBR. De werkgroep Planvorming kan zijn aansluiting vinden met de werkgroep Preparatie, of zelfs volledig erin opgaan, gezien de huidige multidisciplinaire samenstelling. Bij deze laatste optie geldt wel dat de werkgroep mogelijk te groot en te breed wordt.

De wijze van communicatie tussen de werkgroepen dient nog nader besproken te worden.

---

³ Overeenkomst voorbereiding, het beheer en de uitvoering van de gemeentelijke rampbestrijdingsprocessen getekend door alle Zeeuwse gemeenten.

⁴ De coördinerend secretaris; vastgesteld in VC 21 april 2005.

Hoofdstuk 7

Activiteiten/actiepunten voor het jaar 2006

Bij het vaststellen van activiteiten/actiepunten wordt ervoor gekozen om in eerste instantie een aantal procesmatige onderwerpen te benoemen. Deze onderwerpen zullen in gezamenlijkheid in 2006 worden opgepakt. Hier wordt een apart plan van aanpak voor gemaakt. De verwachting is dat wanneer deze zaken goed geregeld zijn, er een goede basis is voor alles wat te maken heeft met rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Naast deze procesmatige onderwerpen zijn er meerdere regionale taken die continu aandacht vragen. Hierbij dient onder andere gedacht te worden aan Kerncentrale Borsele, Nucleaire transporten, Veiligheid op, onder en rond de Westerschelde, BRZO-bedrijven, projectplan bescherming vitale infrastructuur et cetera. Deze onderwerpen worden, waar nodig, in gezamenlijkheid opgepakt en worden meegewogen bij de verdeling van de regionale taken. Voor meerdere taken geldt dat er al een structuur is, waarbinnen zaken worden uitgewerkt en ontwikkeld.

Procesmatige onderwerpen

De volgende taken kunnen hierbij genoemd worden:

- Uitwerking Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding.
- Vorming en uitwerking deskundigenpools.
- Advisering met betrekking tot de oranje kolom in de Veiligheidsregio.
- Verdere uitwerking 'Opleiden en Oefenen'.
- Planvorming.

Voor de genoemde onderwerpen dient er een plan van aanpak te komen. Bij het opstellen van een plan van aanpak wordt niet gekozen voor een urenverdeling. Diverse gemeenten hebben aangegeven uit te willen gaan van de werkzaamheden die verricht moeten worden om vervolgens een verdeling te maken en het is dan aan de gemeente om zelf intern ervoor zorg te dragen dat de werkzaamheden worden verricht.

Cruciaal bij dit systeem is wel: Afspraak is afspraak! Het argument 'geen tijd' kan niet geaccepteerd worden!

Het plan van aanpak dient een gezamenlijke ondergrens aan te geven als het gaat om het ambitieniveau. Ieder gemeente is uiteraard vrij om voor de eigen gemeente het ambitieniveau hoger te stellen.

Hoofdstuk 8

Tijdspad

Bespreken discussienotitie in ZAOV-overleg	17 november 2005
Bespreken en vaststellen discussienotitie in Kring	23 november 2005
Notitie ter kennisname naar Veiligheidsbestuur en Veiligheidsdirectie	december 2005
Uitwerken actiepunten naar plan van aanpak	december 2005
Uitvoeren actiepunten	2006
Tussenevaluatie resultaten	juni 2006